

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący)
SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)
SSN Anna Dziergawka

w sprawie **J.B.**,
skazanego z art. 202 § 4a k.k.
po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2025 r. w Izbie Karnej,
na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.),
kasacji wniesionej na niekorzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego
od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Pruszkowie
z dnia 19 lutego 2025 r., sygn. akt II K 1999/24

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Pruszkowie do ponownego rozpoznania.**

Antoni Bojańczyk

Zbigniew Kapiński

Anna Dziergawka

UZASADNIENIE

J.B. został oskarżony o to, że w okresie od dnia 10 października 2019 r. do dnia 10 maja 2023 r., to jest do dnia, w którym zabezpieczono należące do niego elektroniczne nośniki danych, w miejscowości P., woj. [...], na dysku twardym komputera stacjonarnego marki C. numer [...] posiadał 2 pliki stanowiące filmy

zawierające treści pornograficzne z udziałem małoletnich, tj. o czyn z art. 202 § 4a k.k. (wniosek w trybie art. 335 § 1, 1a i 3 k.p.k. k. 372-376 akt sprawy II K 1999/24).

Sąd Rejonowy w Pruszkowie, wyrokiem z dnia 19 lutego 2025 r., sygn. akt II K 1999/24, uznał J.B. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 202 § 4a k.k. i za to, na podstawie ww. przepisu wymierzył mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności (*pkt I*), której wykonanie warunkowo zawiesił na okres roku tytułem próby (art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k.) (*pkt II*), a także zobowiązał oskarżonego do pisemnego informowania kuratora sądowego o przebiegu okresu próby co sześć miesięcy (art. 72 § 1 pkt 1 k.k.) (*pkt III*), poddania się terapii psychiatrycznej (art. 72 § 1 pkt 6a k.k.) (*pkt IV*) oraz oddał oskarżonego pod dozór kuratora sądowego w okresie próby (art. 73 § 1 k.k.) (*pkt V*). Ponadto, Sąd ten orzekł wobec oskarżonego zakaz zbliżania się na odległość mniejszą niż 10 metrów w pobliże miejsc przebywania grup małoletnich, zakaz kontaktowania się z osobami małoletnimi bez obecności opiekunów przez okres 3 lat (art. 41a § 1 k.k. w zw. z art. 41a § 4 k.k.) (*pkt VI*), zakaz zajmowania wszelkich stanowisk związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi przez okres 3 lat (art. 41 § 1a k.k.) (*pkt VII*), zakaz kontaktowania się przez Internet z osobami poniżej 18-ego roku życia przez okres 3 lat (art. 41a § 1 k.k.) (*pkt VIII*), przepadek dowodu rzeczowego (art. 202 § 5 k.k.) (*pkt IX*) oraz koszty sądowe, tj. opłatę i wydatki (art. 627 k.p.k.) zaś w pozostałej części kosztami tymi obciążył Skarb Państwa (art. 624 § 1 k.p.k.) (*pkt X*) (wyrok k. 406 akt sprawy II K 1999/24).

Orzeczenie to zostało ogłoszone na posiedzeniu wobec uwzględnienia wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego w trybie art. 343 § 6 k.p.k. (k. 405 akt sprawy II K 1999/24) i uprawomocniło się w dniu 27 lutego 2025 r. (k. 406 akt sprawy II K 1999/24) wobec niezaskarżenia go przez strony postępowania.

Od powyższego wyroku kasację na niekorzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny.

Zaskarżył go w całości i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 6 i 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora o skazanie J.B. bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie mu kary za popełnienie przestępstwa z art. 202 § 4a k.k., pomimo iż wniosek ten nie zawierał

propozycji, obligatoryjnego z mocy art. 43a § 3 k.k., orzeczenia środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego wymienionego w art. 39 pkt 7 k.k. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 10.000 zł, co skutkowało wydaniem wyroku z również rażącą i mającą istotny wpływ na jego treść obrazą wskazanego przepisu prawa materialnego.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Pruszkowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniesiona na niekorzyść skazanego kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, w związku z czym mogła być w całości uwzględniona na posiedzeniu w oparciu o przepis art. 535 § 5 k.p.k.

W pełni podzielić należy stanowisko Prokuratora Generalnego, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia przepisów wskazanych w zarzucie kasacji, co z uwagi na charakter tych uchybień i ich następstwa - miało istotny wpływ na treść wyroku.

Rację ma autor kasacji wskazując, że naruszenia (uchybień) przepisów postępowania i prawa materialnego wynikały w istocie z niedostrzeżenia braku przesłanek umożliwiających uwzględnienie wniosku prokuratora o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i w konsekwencji przedwczesnego zaakceptowania przez sąd wniosku i orzeczenia uzgodnionych z oskarżonym kar i innych środków przewidzianych za zarzucony występki. Sąd orzekający *in merito* nie spostrzegł, że we wniosku prokuratora zabrakło istotnego elementu, tj. postulatu zastosowania środka karnego, o którym mowa w przepisie art. 43a § 3 k.k. i zaniechał wydania stosownego rozstrzygnięcia w tym zakresie, tj. orzeczenia o obligatoryjnym środku karnym w postaci świadczenia pieniężnego.

Sąd pierwszej instancji, uznając J.B. za winnego popełnienia zarzucanego występkę z art. 202 § 4a k.k., podzielił proponowane przez prokuratora we wniosku rozstrzygnięcia, zgodne z treścią porozumienia, jakie w dniu 5 grudnia 2024 r. oskarżyciel publiczny zawarł z J.B. (por. protokół przesłuchania podejrzanego k. 358-361 akt sprawy II K 1999/24), pominał jednak treść dyspozycji przepisu art. 43a § 3 k.k. W myśl tego przepisu w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w

art. 178a § 4, art. 202 § 3, 4 lub 4a, art. 258 § 2, 3 lub 4, art. 263 § 1 sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 Kodeksu karnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 10 000 złotych, do wysokości 60 000 złotych. Przepis ten wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. (dodany przez art. 7 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1855)). Obowiązywał więc zarówno w dacie popełnienia przez J.B. zarzucanego mu czynu z art. 202 § 4a k.k. (tj. w dniu 10 maja 2023 r.), jak i w dacie wyrokowania przez Sąd Rejonowy w Pruszkowie (tj. w dniu 19 lutego 2025 r.). Wprawdzie, jak zauważa autor kasacji, przypisany skazanemu czyn popełniony został w okresie od dnia 10 października 2019 r. do dnia 10 maja 2023 r., to zgodnie z poglądem przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zarówno przy przestępstwach rozciągniętych w czasie, wieloczynowych, trwałych, jak i o charakterze ciągłym - za czas popełnienia takich przestępstw traktować należy ostatni moment działania sprawcy, w tym czas dokonania ostatniego z czynów składających się na realizację przestępstwa ciągłego (por. m. in. wyrok Sądu Najwyższego: z dnia 21 grudnia 2020 r., IV KK 207/20, LEX nr 3095783; z dnia 24 października 2013 r., III KK 311/13, LEX nr 1379928). Stąd też przyjąć należało, że w aspekcie prawnokarnym czas popełnienia wymienionego wyżej przestępstwa przypadł na dzień 10 maja 2023 r. (albowiem w tej dacie ustalono ostatni moment działania skazanego w zakresie przypisanego mu czynu), tj. po wejściu w życie wskazanej nowelizacji, a zatem w niniejszej sprawie należało stosować przepis art. 43a § 3 k.k. w znowelizowanym brzmieniu. Sąd pierwszej instancji zobowiązany był zatem równocześnie orzec wobec oskarżonego środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości od co najmniej 10.000 zł do wysokości 60.000 zł.

Akceptując wadliwy wniosek prokuratora o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego, sąd *meriti* nie sprostął obowiązкови zastosowania środka karnego, o którym stanowi przepis art. 43a § 3 k.k., a którego orzeczenie — mając na względzie charakter czynu przypisanego oskarżonemu — było obligatoryjne. Czyn przypisany J.B., wyczerpujący znamiona występku z art. 202 § 4a k.k., bez wątpienia należał do kategorii przestępstw objętych powyższą regulacją. Toteż orzeczenie wobec

oskarżonego określonego w art. 43a § 3 k.k. środka karnego było w przedmiotowej sprawie obligatoryjne.

W tej sytuacji jako oczywisty jawi się wpływ stwierdzonych, opisanych powyżej, niewątpliwie rażących, naruszeń przez Sąd Rejonowy w Pruszkowie prawa (procesowego i materialnego) na treść zaskarżonego wyroku. Doprowadziły one bowiem do niezasadnego uwzględnienia wadliwego wniosku prokuratora o skazanie J.B. bez przeprowadzenia rozprawy i wydania wyroku skazującego mimo, iż we wniosku tym zaniechano postulowania rozstrzygnięcia o środku karnym, którego orzeczenie było obligatoryjne.

Dostrzeżenie tych zaszłości skutkowało koniecznością uwzględnienia kasacji, a tym samym i uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 19 lutego 2025 r. i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania temuż sądowi, który winien dokonać ponownej, wnikliwej kontroli wniosku prokuratora o skazanie bez rozprawy, w szczególności mając w polu widzenia fakt, że ustawa wymaga w niniejszym układzie procesowym obligatoryjnego orzeczenia środka karnego w granicach przewidzianych treścią art. 43a § 3 k.k. Zaistniałe uchybienia obciążają wyrok Sądu Rejonowego, co wynika ze specyfiki postępowania wszczętego w trybie konsensualnym, w którym jedynie zgodna wola stron, będąca efektem dokonania określonych ustaleń co do charakteru represji karnej, może zdecydować o wymiarze kary i środków karnych. Brak jest podstaw dla dokonania oceny czy strony postępowania, w przypadku zobowiązania ich do zmiany stanowiska w trybie art. 343 § 3 k.p.k., zmodyfikowałyby odpowiednio swoją propozycję, czy raczej skłonne byłyby do zaprezentowania rozbieżnych stanowisk, co prowadziłoby do konieczności zrezygnowania z rozstrzygnięcia sprawy w trybie konsensualnym i wymagałoby przeprowadzenia rozprawy. Dlatego za zasadne należało uznać skierowanie nadzwyczajnego środka odwoławczego przeciwko całemu wyrokowi sądu *meriti*.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak wyroku.

Antoni Bojańczyk Zbigniew Kapiński Anna Dziergawka

[WB]

[r.g.]